

Viktig informasjon til eiere, styre og nøkkelpersoner

- Nye regler om styrets sammensetning
- Likestillings- og diskrimineringsloven, Aktivitets og redegjøringsplikt
- Åpenhetsloven, krav om redegjørelse
- Arbeid mot hvitvasking, terrorfinansiering og sanksjonsbrudd
- Bærekraft, har ditt selskap rapporteringsplikt?

Nye regler i aksjeloven

- Aksjeloven § 6-11 a og b
- Forskrift 2023 – 12 – 20 2131
- <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2023-12-20-2131?q=foretakslovgivningen>

Overgangsordninger frem til 30. juni 2026.

Omfatter:

- AS, ASA, Samvirkeforetak, Ansvarlige selskaper og Boligbyggelag.
- Gjelder for foretak med 3 eller flere styremedlemmer, inntekter over MNOK 50 og / eller flere enn 30 ansatte. Se tabell på neste side.
- NOU:
<https://www.regjeringen.no/contentassets/41189a05909348b9a79b48c4671b34fc/no/pdfs/prp202220230131000dddpdfs.pdf>

STYRETS SAMMENSETNING – NYE REGLER

Sammensetningen av styret, nye regler

Overgangsreglene, tidsfrister

Antall medlemmer i styret	Maksimalt antall samme kjønn		Mer omsetning enn MNOK	Flere ansatte enn	Tidsfrist
0-2	Ikke krav		100		31.12.2024
3-4	2			50	30.06.2025
5-6	3			30	30.06.2026
8	5		70		30.06.2027
9 eller flere	60 %				

Aksjeloven § 6-4 og § 6-5

- Ansatte kan kreve styreplass dersom aksjeselskap ikke har bedriftsforsamling og har flere enn 30 ansatte.
- Ansatte i ulike selskap i samme konsern kan anses som ansatte i samme selskap.
- Ved flere enn 200 ansatte, gjelder tilsvarende kjønnsfordeling som for styremedlemmer.
- Ved 31 – 199 ansatte og 3 eller flere styremedlemmer, skal minst 1 av disse være av et annet kjønn.
 - Dette kravet gjelder ikke dersom mer enn 80 % av selskapets ansatte har samme kjønn.
- Ikke krav til kjønnsfordeling i bedriftsforsamling.

Aksjeloven § 6 -11 – Krav til nasjonalitet og at personer er myndige

- Daglig leder og minst halvdelen av styrets medlemmer skal være bosatt i EU / EØS, Storbritannia / Nord-Irland eller Sveits.
- Styremedlemmer må være myndige.
- Daglig leder / styremedlem må ikke være i konkurskarantene (konkursloven kap. XVIII).

Innenfor disse rammene, er det opp til selskapets eiere å velge styrets medlemmer i generalforsamlingen.

- Forskjellige bedrifter og eiere kan legge vekt på ulike hensyn;
 - Kompetanse
 - Representere ulike eiere / eiergrupper
 - Tilknytning til selskapet eller øvrige partner, eventuelt å være nøytral / ikke tilknyttet
 - Ikke noe formelt i veien for at styremedlemmer er ansatte eller i slekt / ekteskap / partnerskap

Private virksomheter med mer enn 50 ansatte og alle offentlige virksomheter har Aktivitets – og redegjøringsplikt. Styret har ansvar for Aktivitets- og redegjøringsplikten.

Likestillings- og diskrimineringsloven

- § 26, 26 a , 26 b, 26 c (fra 1. januar 2020)
- Arbeidsgivers aktivitetsplikt, redegjøringsplikt, opplysningsplikt og forankring i selskapets styre.
- Redegjørelse skal være offentlig tilgjengelig.
- Opplyse i årsberetningen hvor redegjørelsen er tilgjengelig.

<https://www.ldo.no/jobbe-for-likestilling/i-arbeidslivet/Aktivitets-og-redegjorelsesplikten/>

https://www.bufdir.no/fagstotte/produkter/aktivitets__og_redegjorelsesplikt_for_arbeidsgivere/

AKTIVITETSPLIKT LIKESTILLINGS- OG DISKRIMINERINGSLOVEN

- Arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling, hindre diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, eller kombinasjoner av disse grunnlagene, og søke å hindre trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold.
- Arbeidet skal blant annet omfatte områdene rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse og utviklingsmuligheter.
 - Gjøres fortløpende og i samarbeid med de ansattes representanter.
- Undersøke om det finnes risiko for diskriminering eller andre hindre for likestilling, herunder annethvert år kartlegge lønnsforhold fordelt etter kjønn og bruken av ufrivillig deltidsarbeid.
 - Analysere årsakene til identifiserte risikoer.
 - Iverksette tiltak som er egnet til å motvirke diskriminering, og bidra til økt likestilling og mangfold i virksomheten.
 - Vurdere resultater av arbeidet.

REDEGJØRELSESPLIKT LIKESTILLINGS- OG DISKRIMINERINGSLOVEN

- Plikt til å redegjøre for den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling i virksomheten og hva de gjør for å oppfylle aktivitetsplikten.
- Redegjørelse i årsberetningen, eller at årsberetningen viser til offentlig tilgjengelig dokument med redegjørelse.
- Enkeltansattes personlige forhold skal ikke røpes. Lønnskartlegging skal fremgå i anonymisert form.
- Innsynsrett i lønnskartlegging, underlagt taushetsplikt og med visse øvrige betingelser, for ansatte / ansattes representanter, Diskrimineringsnemnda, Likestillingsombudet og forskere.

Åpenhetsloven (fra 1. juli 2022)

- Gjelder for virksomheter som ikke er små, jfr. Regnskapsloven § 1-6.
 - Dvs. Selskaper som oppfyller 2 av 3 vilkår; Omsetning mer enn MNOK 70, Eiendeler mer enn MNOK 35, flere enn 50 årsverk.
- § 5 Redegjørelse lett tilgjengelig på selskapets nettside.
- Opplyse i årsberetningen hvor redegjørelsen er tilgjengelig.
- <https://www.forbrukertilsynet.no/vi-jobber-med/apenhetsloven/redegjorelsesplikt#generell>

- Aktsomhetsvurderinger utføres i tråd med OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper.
 - Ansvarlighet forankres i virksomhetens retningslinjer.
 - Kartlegge faktiske og potensielle negative konsekvenser for menneskerettigheter og arbeidsforhold, knyttet til forretningsdrift, produkter og tjenester, også via forretningspartnere og leverandørkjeder.
 - Iverksette egnede tiltak mot negative konsekvenser, jfr. forrige punkt.
 - Følge med på gjennomføring og resultater av tiltak og kommunisere med de berørte om håndteringen.
 - Bidra til gjenoppretting og erstatning.
- Aktsomhetsvurderinger utføres regelmessig, tilpasset virksomhetens størrelse og art.

- Redegjørelsen skal minst inneholde:
 - Beskrivelse av organisering og drift, samt retningslinjer og rutiner vedrørende faktiske og potensielle negative forhold vedrørende menneskerettigheter og arbeidsforhold.
 - Opplysninger om faktiske negative konsekvenser samt vesentlig risiko, avdekket ved aktsomhetsvurderingene.
 - Opplysninger om tiltak for å stanse negative konsekvenser og begrense risiko.
- Redegjørelsen skal være lett tilgjengelig på selskapets nettside, årsberetningen skal vise til redegjørelsen.
- Redegjørelsen skal oppdateres og offentliggjøres innen 30. juni hvert år og ved ved vesentlige endringer.
- Redegjørelsen skal underskrives av selskapets styre og daglig leder.

ARBEID MOT HVITVASKING, TERRORFINANSIERING OG SANKSJONSBRUDD

Hvitvaskingsloven (2018) – dette bør du (minst) vite!

- § 4 – Hvem er rapporteringspliktige
- § 5 – Beløpsgrense for kontantvederlag (gjelder i praksis de fleste næringsdrivende) er NOK 40 000 eller tilsvarende beløp i annen valuta.
- § 2 e Reell Rettighetshaver
- § 2 f Politisk Eksponert Person

Revisor er rapporteringspliktig etter Hvitvaskingsloven, og er derfor pålagt visse oppgaver, herunder:

- Innhente informasjon om reelle rettighetshavere.
- Informasjon om politisk eksponerte personer er reelle rettighetshavere, eller har andre sentrale posisjoner.
- Vurdering av transaksjoner etc. opp mot regelverket.

Lov og forskrifter som gjelder praktisk talt all virksomhet og alle personer tilknyttet Norge. Dette gjelder også for deg og din bedrift!

Vedrørende personer og virksomheter som står på liste over internasjonale sanksjoner (FN og EU) er det forbudt å:

- Gjennomføre transaksjoner
- La vedkommende råde over midler

I praksis:

- Sjekk om personen / virksomheten er listeført.
- Hvis vedkommende er det, skal transaksjoner ikke gjennomføres. Midler skal fryses frem til situasjonen er avklart.

Utenriksdepartementets servicetelefon: 23 95 15 15

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/servicetelefon/id2904179/>

CSRD er EUs direktiv om bærekraftsrapportering Corporate Sustainability Reporting Directive (2022 / 2464 / EU)

2024 (rapporteres i 2025):

- Børsnoterte, samt bank, forsikring og kredittforetak, hvor minst 2 av 3 kriterier er oppfylt:
 - Mer enn 500 ansatte, eiendeler mer enn MNOK 275, omsetning mer enn MNOK 550.

2025 (rapporteres i 2026):

- Selskaper hvor minst 2 av 3 kriterier er oppfylt:
 - Mer enn 250 ansatte, eiendeler mer enn MNOK 160, omsetning mer enn MNOK 320.
- Mulig endring til MNOK 275 (eiendeler) og MNOK 550 (omsetning)

Sjekk om din virksomhet blir rapporteringspliktig fra 2025 !

NOU:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/bf46c3c7dc764834a0ce5bc3370918b7/no/pdfs/nou202320230015000ddpdfs.pdf>

BÆREKRAFTRAPPORTERING – VÅRE ANBEFALINGER

- Vurder om det er sannsynlig at selskapet blir rapporteringspliktig, og når plikten vil oppstå.
 - Moore kan gjerne bistå med å avklare om dere er / blir rapporteringspliktige
- Dersom selskapet ikke blir rapporteringspliktig i overskuelig fremtid;
 - Vurder eventuelt behov for bærekraftsinformasjon knyttet til anbud eller andre eksterne / interne formål.
 - Vurder om selskapet inngår i en verdikjede der leverandører, kunder eller andre vil ha behov for informasjon til sine bærekraftsrapporteringer og legg en plan for dette.
 - Vurder om bærekraftsrapportering er hensiktsmessig for selskapet, selv om det eventuelt ikke er pålagt ved lov eller direkte forretningsmessige krav.
- Dersom selskapet skal rapportere:
 - Bærekraftsrapporteringen er styrets ansvar og bør følges tett opp av styret.
 - Start planleggingen umiddelbart, etabler operativt ansvar og oppfølgingsansvar internt i selskapet.
 - Ha første møte med oss tidligst mulig, med tett samarbeid videre i prosessen.

BÆREKRAFTRAPPORTERING – REVISORS ROLLE

- Bærekraftrapporteringen skal attesteres av revisor med godkjenning for bærekraftattestasjon, eventuelt av annen godkjent attestant.
 - Flere av oss i Moore har gjennomført omfattende obligatorisk utdanning for bærekraftattestasjon.
 - Moore kan attestere bærekraftsrapportering både for selskaper vi er revisor for og for andre selskaper.
 - Vi kan også veilede og bistå vedrørende attestasjonsoppdragene.
 - Vi kan gi mer omfattende bistand vedrørende bærekraftrapporter som ikke skal attesteres av oss.
 - Det vil si der andre skal attestere, eller rapporten ikke skal attesteres.
- Mye av regelverket er nytt for selskapene og for oss som skal rådggi og / eller attestere.
 - Best mulig prosess og resultat krever godt samarbeid over tid. Kontakten bør opprettes så snart som mulig.
 - Bærekraftrapportering og attestasjon involverer flere prosesser i selskapet og deres omgivelser. Dette er omfattende og tar tid.
 - Ta gjerne kontakt i dag!

KRAV TIL BÆREKRAFTRAPPORTERING I ÅRSBERETNINGEN

Omfattende krav i CSRD (EU's bærekraftsdirektiv). Oppsummert i forslag til ny § 2-4 i regnskapsloven;

- Bærekraftsrapportering gis i årsberetningen. Skal gi informasjon om hvordan selskapet påvirker bærekraft og hvordan bærekraft påvirker selskapet.
- Kort beskrive forretningsmodell og strategi, inkludert;
 - Motstandsdyktighet mot risiko knyttet til bærekraftsforhold
 - Muligheter for selskapet knyttet til bærekraftsforhold
 - Planer, tiltak og finansiering vedrørende overgang til bærekraftig økonomi, 1,5 gradersmålet og Parisavtalen, klimanøytralitet og eksponering mot aktiviteter med kull, olje og gass.
 - Hensyn i forretningsmodell og strategi vedrørende selskapets interessenter og innvirkningen på bærekraft.
 - Implementering av strategi vedrørende bærekraft.
- Tidsbestemte mål for relevante forhold, som f. eks. utslippsreduksjon frem mot 2023 og 2050, om fremgang med dette og det vitenskapelige grunnlag for målene.
- Retningslinjer vedrørende bærekraft.
- Eventuelle intensivordninger knyttet til bærekraft for styrende organer i selskapet.

KRAV TIL BÆREKRAFTRAPPORTERING I ÅRSBERETNINGEN

Omfattende krav i CSRD (EU's bærekraftsdirektiv). Ny § 2-4 i regnskapsloven, fortsettelse;

- Beskrivelse av
 - Aktsomhetsvurderinger
 - Negative virkninger
 - Tiltak
- Beskrivelse av de viktigste risikoene
 - Relevante indikatorer
- Disse punktene er en kort, overordnet oppsummering av kravene.
- Det anbefales å gjøre seg kjent med:
 - NOU 2023 – 15 Bærekraftsrapportering
 - CSRD – Bærekraftdirektivet

BISTAND FRA OSS I MOORE

Kontakt oss om det som nevnes her og øvrige tjenester, herunder revisjon, transaksjonsstøtte, skatt, avgift og annen rådgivning.

Din kontaktperson i Moore vil bidra til å koble på de rette ressursene for gode og effektive løsninger.

Partnere i Moore:

Revisjon

Bjørn M. Naustheller	bmn@moore-norway.no	920 19 141
Jan Gudevold	jg@moore-norway.no	901 86 931
Jens Petter Hilsen	jph@moore-norway.no	952 39 909
Eirik Jøntvedt	ej@moore-norway.no	906 07 975
Morten André Solheim	mas@moore-norway.no	916 95 565

Rådgivning

Ingve Halvorsen	ih@moore-norway.no	975 35 817
-----------------	--------------------	------------

Skatt og avgift

Hans Olav Hemnes	hoh@moore-norway.no	908 08 835
------------------	---------------------	------------

www.moore-norway.no	info@moore-norway.no	22 98 15 40
---------------------	----------------------	-------------